

Tafsiira Suuratu Ar-Ruum-Kutaa 9

Description

Gabrichi Gooftaan wal hin qixxaaâ€™™u

Namoonni jireenya keessatti nu fayyada ykn miidhaa nurraa deebisa jechuun Rabbii oltaâ€™™aan alatti wanta biraa gabbaru (waaqefatu). Gabbarriin (ibaadaan) isaan wantoota kanniinif godhan soba akka taâ€™™e haala kanaan fakkeenyaan ni arganna:

﴿ضَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ فِي مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَنْتُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ (٢٨)

â€œInni ofuma keessan irraa fakkeenya isiniif dhiyeessa: mirgi keessan kan dhuunfate keessaa wanta isiniif kennine keessatti shariika (qooda kan fudhatu) qabduu? Kanaafu, isin isa keessatti wal-qixxaaâ€™™oodhaa? Akkuma wal sodaattan isaan ni sodaattuu? Akka kanatti namoota aqlii qabaniif keeyyattoota addeessina.â€ Suuratu Ar-Ruum 30:28

Kana jechuun, yaa mushrikoota! Rabbiin isinuma keessaa fakkeenya isiniif dhiyeessa: gabroota keessan keessaa kan qabeenya keessan keessatti isin waliin qooda kan fudhatu jiraa? Isinii fi isaan wal qixa akka taatanitti ni ilaaltuu? Qabeenya keessan qoodachuu keessatti akkuma namoota bilisaa sodaattan gabrootas ni sodaattuu? Isin kanatti hin gammaddan. Kanaafu, uumamtoota Isaa keessaa Isaaf shariika gochuun akkamitti gama Rabbii keessatti kana jaallattuu?[\[1\]](#)

â€œmirgi keessan kan dhuunfateâ€ kana jechuun gabroonni keessan. Yeroo Nabiiyyiin (SAW) ergaman Araboonni gabroota bituun hojii hojjachiifatu. Akkuma beekkamu gabrichi ykn gabrittiin nama isa/ishii bite jalatti bula. Wanta bulchaan isaa jedhe hunda hojjata. Garuu gabrichi kuni bulchaa isaa waliin qabeenya hin qoodatu. Rabbiin subhaanahu wa taâ€™™aala soba shirkii ibsuuf wantuma isaan beekan irraa fakkeenya isaaniif dhiyeesse: sila gabroonni isin horattan qabeenyaa fi ijoollee isin irraa qoodachuu dandaâ€™™uu? Kanaafu, isinii fi gabroonni keessan wal qixxoofu? Akkuma wal sodaattan gabroota keessan ni sodaattuu?

Deebiin: lakki. Gabroonni keenya wanta nuuf kenname keessatti shariikota keenyaa miti. (Nu waliin qooda hin fudhatan). Gabrichi kee qabeenya kee keessatti qooda hin fudhatu. Ä°joollee tee keessattis qooda hin fudhatu. Wanta qabdu kamiyyu keessatti siin wal qixxaaâ€™™un qooda fudhachu hin dandaâ€™™u. Kuni erga akkana taâ€™™ee, sanamoota kanniin uumamtoota Rabbii taâ€™™anii osoo jiranuu maaliif Rabbiin waliin shariikota gootuu?

Kanaafu, kuni fakkeenya ifa taâ€™TMeedha. *Akkuma gabroonni keessan sadarkaadhaan isiniin wal hin qixxoofne, qabeenya keessattis isin waliin qooda fudhachuu hin dandeenye, akkuma kana sanamoota fi uumamtoonni biroo Rabbiin wal qixxaaâ€™TMu hin dandaâ€™TMan, haqa Isaa keessatti Isa waliin qooda fudhachuu hin dandaâ€™TMan.* [2] Sababni isaas, uumamtoonni kunniin gabroota Isaati.

Mushrikoonni akkana jechuun isaan irra jira: wanta nuuf kennite keessatti gabroonni keenya nu waliin qooda hin fudhatan. Ergasii akkana isaaniin jedhama: gabroonni keessan isin waliin qooda fudhachuu irraa of qulqulleessitanii gabroota Kiyya naaf shariikota gochun keessan akkamitti yaaddamaa? Kuni murtii badaa, ilaalcha xiqqaa fi jaaminsa qalbiiti. Wanta bulchitoonni qaban keessatti gabroonni bulchitoota waliin qooda fudhachuun erga dhabame, uumamtoonni hundi gabroota Rabbii waan taâ€™TManiif, aalama keessaa waa Rabbiif shariika taâ€™TMuun ni dhabamaa jechuudha. Kanaafu, Inni tokkicha, shariikni Isaaf taâ€™TMuun gonkumaa hin dandaâ€™TMamu [3]

Fakkeenya kanarraa kuni ifa taâ€™TMa: namni Rabbii gadiitti wanta biraa shariika godhachuun gabbaru fi dhimma isaa keessatti isarratti hirkatu, isa bira haqni homaatu hin jiru (wanti kuni gabbarrin (ibaadan) isaaf hin malu.) Kanaafu, maaltu dhimma sobaa sobni isaa ifatti bahetti akka tarkaanfatu isa taasisee ree? Deebiiin: kan kanatti akka tarkaanfatan isaan taasise fedhii lubbuu hordofuudha. [4] Kanaafi, Rabbiin oltaâ€™TMaan ni jedha:

بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ
أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢٩﴾

â€œGaruu warri zulmii hojjattan beekumsa malee fedhii lubbuu ofii hordofan. Nama Rabbiin jallise eenyutu qajeelchaa? Gargaarttonni homaatu isaaniif hin jiran.â€ Suuratu Ar-Ruum 30:29

Kana jechuun mushrikoonni beekumsa malee abbooti isaanii akkeessuun fedhii lubbuu isaanii hordofan. Kanaafu, wallaallummaa fi jallinna keessatti isaan waliin qooda fudhatan. (Akkuma abbootin isaanii Rabbii oltaâ€™TMaan alatti wanta biraa gabbaran isaaniis akkasuma godhan. Wanti isaan hojjatan kuni beekumsaa fi ragaa qabatamaa irratti kan hundaaâ€™TMe osoo hin taâ€™TMin fedhii qullaa hordofuudha.)

Sababa inni kufrii fi diddaa itti fufuu isaatiif nama Rabbiin jallisee eenyullee qajeelchu hin dandaâ€™TMu. Namoota kanniiniif gargaarttonni adabbii Rabbii jalaa nagaha isaan baasan hin jiran. [5]

Gabroonni bulchitootaan wal qixxaaâ€™TMun qabeenyaa fi ijoolle isaanii isaan irraa qooddachu hin dandaâ€™TMan. Uumamtoonni hundi gabroota Rabbii waan taâ€™TManiif hojii ykn ibaada Isarraa qooddachu hin dandaâ€™TMan. Kanaafu, ibaadan hundi Rabbii tokkicha gofaaf taâ€™TMa.

[\[1\]](#) Tafsiiir Muyassar-407 [\[2\]](#) Tafsiiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ar-Ruum, fuula-148 [\[3\]](#) Tafsiiir Qurxubii-16/420 [\[4\]](#) Tafsiiir As-Saâ€™dii-752 [\[5\]](#) Tafsiiir Muyassar-407

Date Created

September 15, 2020

Author

admin